

 een doordacht curriculum
dat doen we *samen*

Taalgericht de vakken in met de nieuwe kerndoelen

Werkconferentie Taalgericht de vakken in!

11 oktober 2024 | Utrecht

Anke Herder a.herder@slo.nl

Inge Jansen i.jansen@slo.nl

slo

/ een doordacht curriculum
dat doen we *samen*

netwerk taalrijk
onderwijs vo

slo

Programma

- / Geactualiseerde kerndoelen Nederlands
- / Samenhang met andere leergebieden
- / Aan de slag met de nieuwe kerndoelen

 een doordacht curriculum
dat doen we *samen*

De geactualiseerde kerndoelen Nederlands

Goed onderwijs door heldere doelen

Beoogd curriculum	Wettelijk vastgesteld in kerndoelen, eindtermen en het Referentiekader Taal en Rekenen.
Uitgevoerd curriculum	Vertaling van doelen door leraren/scholen in de onderwijspraktijk.
Gerealiseerd curriculum	Resultaten en ervaringen van leerlingen in het onderwijs.

Maatschappelijke en curriculaire uitdagingen

De Staat van het Onderwijs 2024

Leesvaardigheid Nederlandse leerlingen niet langer boven Westers gemiddelde

AD NIEUWS ABONNEREN INLOGGEN

Binnenland Buitenland Politiek Economie Bizar Wetens PREMIUM

Vandaag deden havo-leerlingen schriftelijk eindexamen Nederlands © Mark Reijntjens

'Havo-examen Nederlands goed te doen, leerlingen konden weinig trucjes toepassen'

COLUMN
ALEID TRUIJENS

Maak van Nederlands weer een inspirerend en aanstekelijk vak, dan komen de nieuwe leraren vanzelf

De nieuwe lezer
Lezen in het digitale tijdperk

Redactie: Elvree Segers & Roel van Steenwijk

Stichting Lezen Nieuw 34

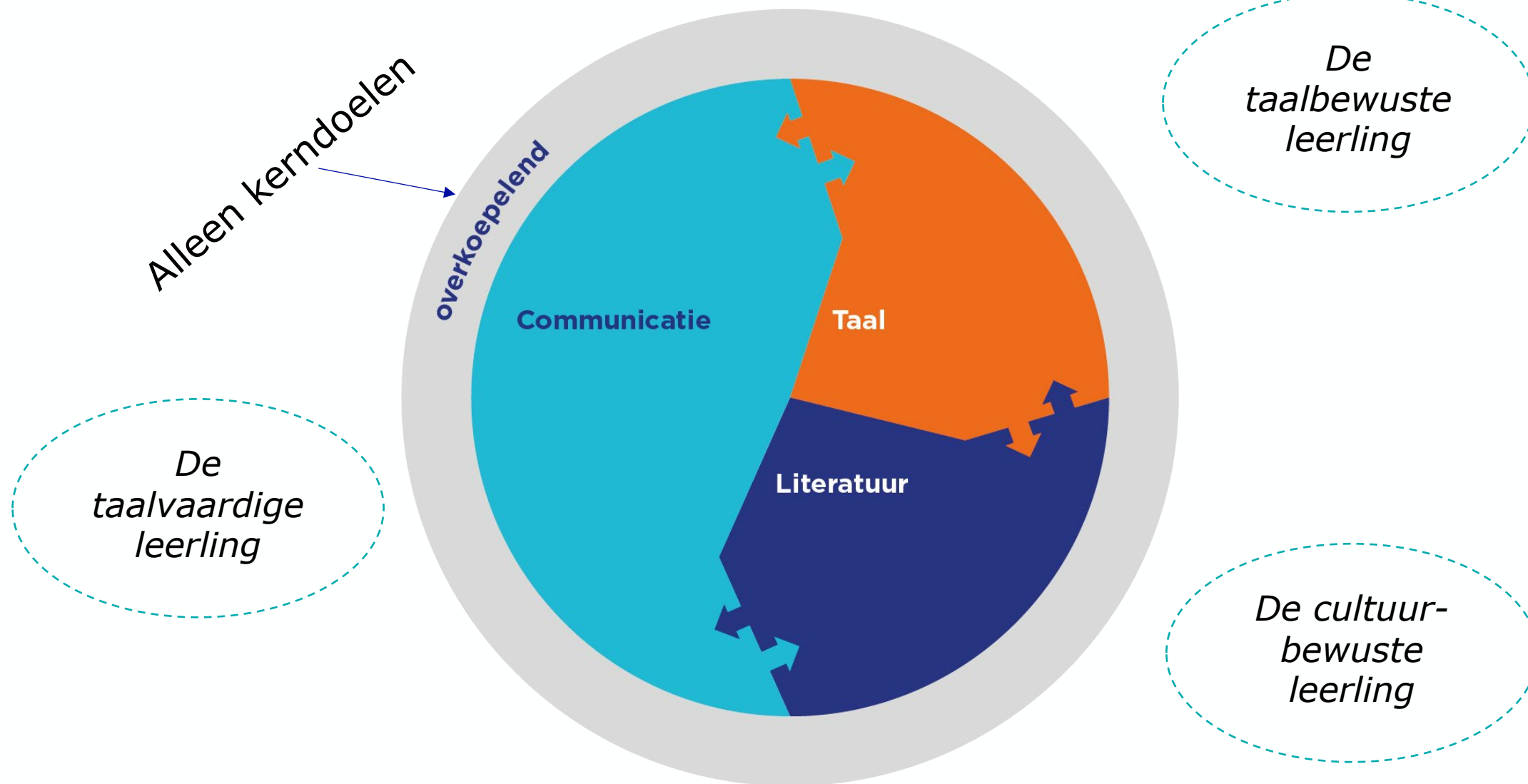

Belangrijkste vernieuwingen

- / Kerndoelen en examenprogramma's: hetzelfde raamwerk
- / Doelen gericht op aanbod, beheersing en ervaring

Inhoudelijk

- / Communicatieve, expressieve en conceptuele functie van taal
- / Taalvaardigheden in samenhang
- / Diep tekstbegrip en aandacht voor digitale geletterdheid
- / Inhouden rond taal als systeem en taal in de maatschappij
- / Inhouden rond literatuur, met aandacht voor leesmotivatie

Examenprogramma's: dezelfde domeinen, onderverdeeld in subdomeinen

Overzicht conceptkerndoelen vo

Overkoepelend

- / Kerndoel 1 Taal- en leesomgeving
- / Kerndoel 2 Taal in de leergebieden

Domein Communicatie

- / Kerndoel 3 Luisteren en lezen met begrip
- / Kerndoel 4 Luisteren en lezen met diep begrip
- / Kerndoel 5 Doelgericht spreken en schrijven
- / Kerndoel 6 Creatief taal gebruiken
- / Kerndoel 7 Schrijven om te leren
- / Kerndoel 8 Bronnen verkennen
- / Kerndoel 9 Doelgericht gesprekken voeren
- / Kerndoel 10 Gesprekken voeren om te leren
- / Kerndoel 11 Reflecteren op taalactiviteiten

Domein Taal

- / Kerndoel 12 Vorm en betekenis beschouwen
- / Kerndoel 13 Spelling, formulering en interpunctie
- / Kerndoel 14 Talige identiteit
- / Kerndoel 15 Taalvariatie en taalverandering
- / Kerndoel 16 Zakelijke tekstgenres (3h/v)
- / Kerndoel 17 Argumentatief taalgebruik (3h/v)

Domein Literatuur

- / Kerndoel 18 Leesvoorkeur
- / Kerndoel 19 Waarde van literatuur
- / Kerndoel 20 Verhalende teksten
- / Kerndoel 21 Literaire genres
- / Kerndoel 22 Literatuur uit verschillende tijden
- / Kerndoel 23 Literatuur in tijd en context (3h/v)

Kerdoel 1

De school zorgt voor een rijke taal- en leesomgeving.

Hierbij gaat het om:

- aanbieden van taalactiviteiten in betekenisvolle contexten;
- aanbieden van een veelzijdig en actueel aanbod van jeugdliteratuur binnen een vaste leesroutine;
- aanbieden van kennis en vaardigheden uit het leergebied Nederlands in onderlinge samenhang;
- stimuleren van de leesmotivatie en de durf om te spreken en te schrijven;
- ruimte bieden aan verschillende talen en taalvariëteiten van leerlingen.

Te denken valt aan:

- aanbod ontwikkelen voor schoolbreed werken in betekenisvolle thema's met rijke teksten;
- schoolbrede afspraken maken waarin het aanbod van literatuur en de leesroutine zijn vastgelegd;
- schoolbrede afspraken maken over het bevorderen van samenhang tussen lees- en schrijfactiviteiten;
- leesbevorderende activiteiten organiseren en deelnemen aan buitenschoolse leesbevorderingsactiviteiten;
- ouders betrekken bij het in de thuistaal voorlezen op school.

Doelzin
Aanbodsdoel:
De school....

In max vijf bullets
een uitwerking
van de doelzin

Voorbeeldmatig
toelichting

Wettelijk

Niet -Wettelijk

Conceptkerndoelen vo

Domein Communicatie

- / Kerndoel 3 Luisteren en lezen met begrip
- / Kerndoel 4 Luisteren en lezen met diep begrip
- / Kerndoel 5 Doelgericht spreken en schrijven
- / Kerndoel 6 Creatief taal gebruiken
- / Kerndoel 7 Schrijven om te leren
- / Kerndoel 8 Bronnen verkennen
- / Kerndoel 9 Doelgericht gesprekken voeren
- / Kerndoel 10 Gesprekken voeren om te leren
- / Kerndoel 11 Reflecteren op taalactiviteiten

Kerdoel 7 Schrijven om te leren

Doelzin po/so	Doelzin onderbouw v(s)o
De leerling schrijft om tot kennisopbouw of begrip te komen.	De leerling schrijft om tot kennisopbouw of begrip te komen.
Het gaat hierbij om:	Het gaat hierbij om:
<ul style="list-style-type: none">• noteren van hoofd- en bijzaken, indrukken en vragen bij gelezen, bekeken of beluisterde inhoud;• samenvatten van gelezen inhoud;• verwoorden, onderbouwen en ordenen van gedachten, verworven inzichten en kennis in een tekst of schema;• inzetten en uitbreiden van school- en vaktaal;• schrijven op letter-, schrift- en tekstniveau met een leesbaar handschrift en typschrift.	<ul style="list-style-type: none">• noteren van hoofd- en bijzaken, indrukken en vragen bij gelezen, bekeken of beluisterde inhoud;• samenvatten van gelezen inhoud;• verwoorden, onderbouwen en ordenen van gedachten, verworven inzichten en kennis in een tekst of schema;• inzetten en uitbreiden van school- en vaktaal;• schrijven op letter-, schrift- en tekstniveau met een leesbaar handschrift en typschrift.

Kerdoel 10 Gesprekken voeren om te leren

Doelzin po/so	Doelzin onderbouw v(s)o
De leerling voert gesprekken om tot kennisopbouw, begrip of een aanpak te komen.	De leerling voert gesprekken om tot kennisopbouw, begrip of een aanpak te komen.
Het gaat hierbij om:	Het gaat hierbij om:
<ul style="list-style-type: none">• verwoorden van kennis, ideeën en standpunten met onderbouwing;• vragen om toelichting, verklaring of bevestiging;• luisteren naar, doorvragen op en ter discussie stellen van de ideeën en perspectieven van gesprekspartners;• accepteren of verwerpen van andermans ideeën met argumenten;• samenvatten van inzichten, verwoorden van oplossingen of trekken van conclusies.	<ul style="list-style-type: none">• verwoorden van kennis, ideeën en standpunten met onderbouwing;• vragen om toelichting, verklaring of bevestiging;• luisteren naar, doorvragen op en ter discussie stellen van de ideeën en perspectieven van gesprekspartners;• accepteren of verwerpen van andermans ideeën met argumenten;• samenvatten van inzichten, verwoorden van oplossingen of trekken van conclusies.

 een doordacht curriculum
dat doen we *samen*

Samenhang met andere leergebieden

Maatschappijleer en Burgerschap

Conceptkerndoel 2 - Taal in de leergebieden

De school stimuleert de taalontwikkeling van de leerling in alle leergebieden

Hierbij gaat het om:

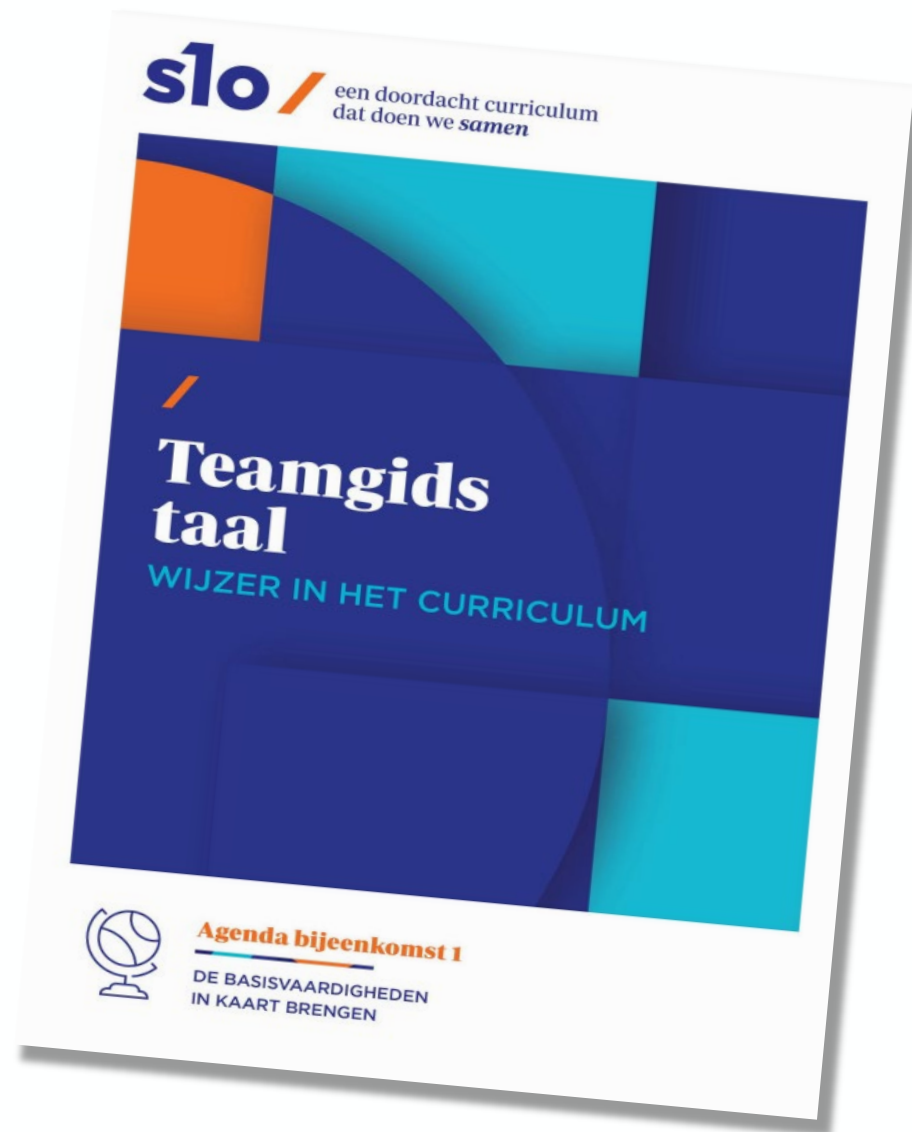
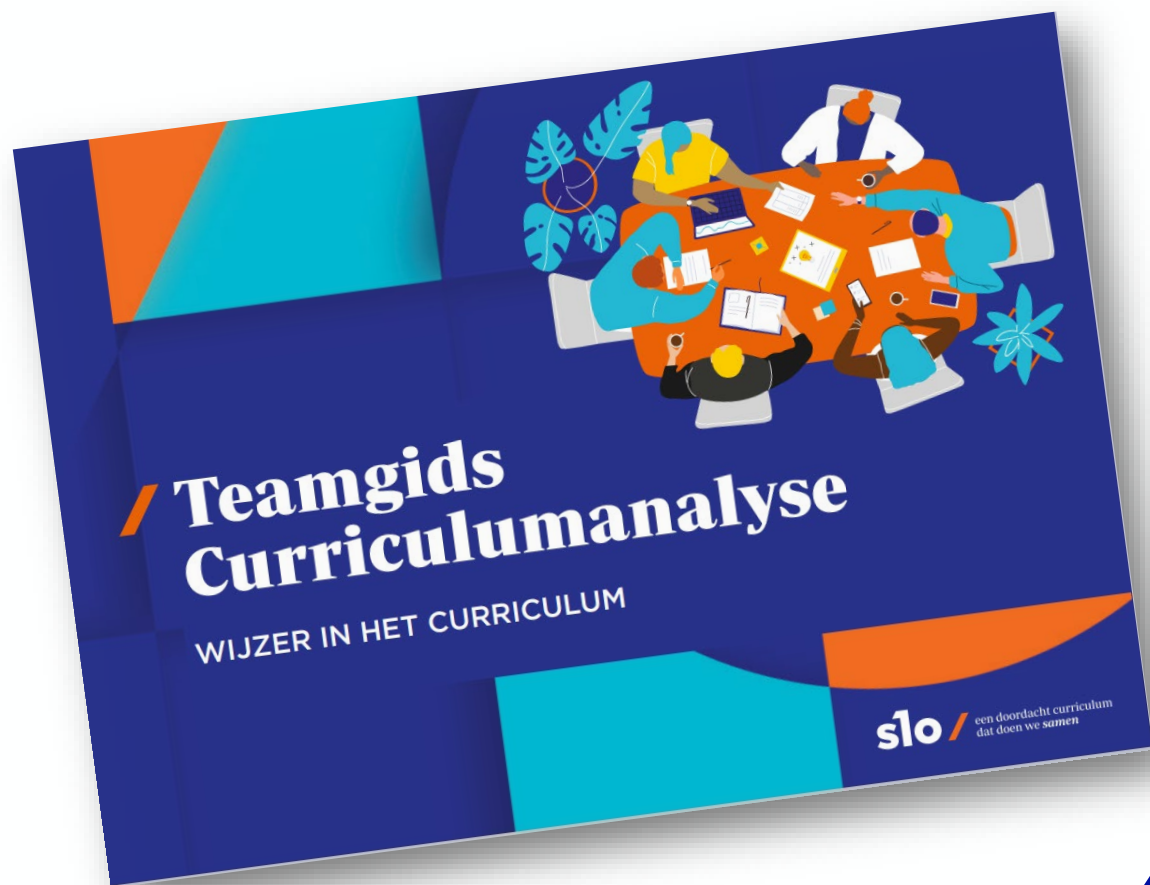
- stimuleren van betekenisvolle activiteiten waarin school- en vaktaal en vakspecifieke taalvaardigheden verworven kunnen worden;
- stimuleren van het gebruiken van rijke teksten over inhoudelijke thema's in alle leergebieden;
- stimuleren van taalproductie en interactie in alle leergebieden;
- stimuleren van aandacht voor taalverzorging en taalgebruik in alle leergebieden;
- aanbieden van een schoolbrede set van aanpakken en flexibel inzetbare strategieën bij het ondersteunen van taalactiviteiten in de andere leergebieden.

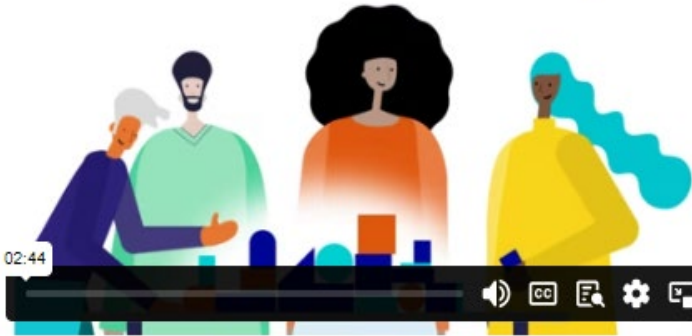
 een doordacht curriculum
dat doen we *samen*

**Aan de slag met de
nieuwe kerndoelen**

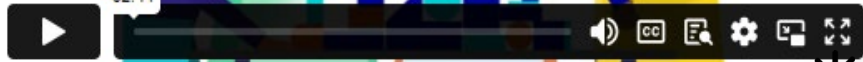
Teamgidsen

Schooleigen curriculumontwikkeling

02:44

Teamgids Curriculumanalyse

WIJZER IN HET CURRICULUM

Bijeenkomst 1

Vandaag leer je werken met het spinnenweb. Je leert ook de curriculumdialog voeren. En je begint vast met het verzamelen van informatie om je curriculum te analyseren.

1. Spinnenweb verkennen

2. De dialoog voeren

4. Praktijkopdracht voorbereiden

5. Verzamelen bewijsmateriaal

3. Wie begeleidt jouw leerlingen?

Aanmelden Nieuwsbrief

<https://www.slo.nl/thema/meer/taalgericht-vakonderwijs/netwerk-taalrijk-onderwijs-vo/>

Bijwonen webinar

Eerstvolgende: dinsdag 15 oktober, 15.30-17.00

Aanmelden:

<https://events.slo.nl/nl/event/2024-10-15-webinar-netwerk-taalrijk-onderwijs-vo>

/ Nieuwsbrief Netwerk taalrijk onderwijs vo

Via deze nieuwsbrief informeert het Netwerk taalrijk onderwijs vo je over taalbeleid, taalgericht vakonderwijs en meertaligheid. Het Netwerk taalrijk onderwijs vo is een onafhankelijk netwerk voor taalcoördinatoren en docenten van verschillende vakken om kennis uit te breiden en praktijkervaringen uit te wisselen.

Webinar Network taalrijk onderwijs vo

Webinar Network taalrijk onderwijs vo

di 15 oktober 2024 15:30 - 17:00

[Aanmelden](#)

slo / congres

22-11-2024 / NBC CONGRESCENTRUM / NIEUWEGEIN

ACTUALISATIE KERNDOELEN EN EXAMENPROGRAMMA'S

22 november 2024

NBC Congrescentrum Nieuwegein

10.00-16.15 uur

Aanmelden:

[SLO-congres 2024 - SLO](#)